

Actie in een bosrijk Vlaanderen?

Nu de kiezer gekozen heeft, is formateur Kris Peeters druk bezig met het vormen van een nieuwe Vlaamse regering. De grootste Vlaamse partijen zijn nu aan zet: in het Vlaams parlement zullen ze een coalitieregering vormen en een regeerakkoord met de politieke uitgangspunten voor de volgende legislatuur opstellen.

De **Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV)** en **Natuurpunt** hechten een groot belang aan bossen, zowel aan de bescherming, de uitbreiding als de verbetering van hun kwaliteit. Stads(rand)bossen en (rand)stedelijke natuurgebieden beantwoorden aan een maatschappelijke nood en zijn essentieel voor de leefbaarheid van de meerderheid van de Vlamingen die leven in een verstedelijkte omgeving. Om deze realisaties te versnellen zijn extra inspanningen, instrumenten en financiële middelen nodig. In de startnota van formateur Peeters is er aandacht voor stadsrandbossen en groen in stedelijke omgeving; hopelijk ontsnappen ook de andere bosaspecten niet aan de aandacht van de volgende regering!

De **Vereniging voor Bos in Vlaanderen** en **Natuurpunt** hopen van harte dat de partijen hun beloftes over bos en natuur weten waar te maken en dat het regeerakkoord gedetailleerde doelstellingen en concrete acties over bosbehoud, bosuitbreiding en multifunctioneel bos bevat. Een korte samenvatting met de concrete voorstellen uit het Bosmemorandum dat VBV en Natuurpunt voor de verkiezingen opstelden, aangevuld met interessante passages uit de verkiezingsprogramma's en andere relevante documenten van de politieke partijen die (voorlopig) meewerken aan een coalitieregering, vindt u hieronder terug.

Zonevreemde bossen

Wat zeggen de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Natuurpunt? In Vlaanderen is ongeveer 40% van alle bos zonevreemd (40.000 ha). Een betere bescherming van de meest waardevolle zonevreemde bossen kan bereikt worden door een planmatige bescherming via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, het vergoeden van planschade aan eigenaars, een gericht grond(aankoop)beleid en een krachtige handhaving. Ecologisch zeer waardevolle bossen zijn door geen enkele vorm van compensatie vervangbaar en dienen in een eerste fase prioritair geregulariseerd te worden.

Wat zeggen de partijen? In uitvoering van het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen moeten zonevreemde bossen waar mogelijk geregulariseerd worden, waar dit niet mogelijk is, moet er gezocht worden naar gepaste oplossingen. Hierbij zullen de nodige financiële middelen voor planschade worden voorzien (CD&V). Planologische ruil (het uitwisselen van percelen) kan ingezet worden om zoveel mogelijk aaneengesloten gebieden te creëren waar de natuur of het bos zich kan ontwikkelen of herstellen (NV-A en Sp.a).

Bosbehoud en bosuitbreiding

Wat zeggen de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Natuurpunt? Het volgende structuurplan - dat zal worden voorbereid en beslist tijdens de komende legislatuur - moet vertrekken van een hogere ambitie voor bosbehoud en –uitbreiding: minstens 20.000 ha bosuitbreiding in vergelijking met de doelstelling van 10.000 ha uit het ruimtelijke structuurplan; hiervan is de helft ecologische verantwoorde bosuitbreiding en minstens 10.000 ha economische houtteelt buiten de groene bestemmingen.

De verdere integratie van natuur- en bosbeleid kan een meerwaarde betekenen maar mag niet ten koste gaan van één van de twee. Daarom is er overleg nodig tussen de natuur- en bossector.

De Vlaamse regering moet aandringen op een aanpassing van de federale regelgeving (eventueel door wijziging van de bevoegdheidsverdeling) die bosuitbreiding in de weg staat: Veldwetboek en Pachtwetgeving. Duidelijke en door alle partijen aanvaarde criteria moeten ervoor zorgen dat bosuitbreiding in het landbouwgebied ook gestimuleerd wordt. Bij bosuitbreiding en in het bijzonder voor de aanleg van stadsrandbossen, kan naast aankoopbeleid, erfpacht en huur ook gebruik gemaakt worden van het verwerven van erfdienstbaarheden.

Wat zeggen de partijen? De pachtwetgeving moet aangepast worden zodat privé-eigenaars makkelijker kunnen overgaan tot bebossing van hun eigendom (wetsvoorstel tot wijziging van Pachtwet; VLD & SP.A). Voldoende natuur en bossen moeten voorzien worden (CD&V). Hiertoe is de versnelde en gewaarborgde uitvoering van de engagementen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen een eerste stap (NV-A, SP.a). Planologische ruil en het versterken van de verschillende samenwerkingsovereenkomsten kan de brug slaan tussen de natuur- en landbouwsector (CD&V en NV-A). De financiële middelen uit het boscompensatiefonds moeten effectief gebruikt worden voor het realiseren van bosuitbreiding door overheid, middenveld of particulieren (NV-A).

Multifunctioneel bos

Wat zeggen de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Natuurpunt? Bossen zijn multifunctioneel: ze zorgen voor en beschermen onze gezonde leefomgeving waar het leuk recreëren is, ze zijn uiterst belangrijk voor fauna en flora, wetenschappelijk onderzoek, milieubescherming, houtproductie, ... Om de functies van het bos beter tot hun recht te laten komen, moet een ruimtelijk gedifferentieerd beleid gevoerd worden.

De recreatieve functie van bossen wordt in het druk bevolkte Vlaanderen steeds belangrijker en dient daarom verder ondersteund te worden. Het verder aanduiden van speelzones in bossen en een verderzetting van het toegankelijkheidsbeleid, ook in privé-bossen, spelen hierbij een fundamentele rol. Binnen de volgende legislatuur moet voor alle grootstedelijke gebieden en voor elk regionaal- en kleinstedelijk gebied een stadsrandbosproject opgestart zijn.

De zeer betekenisvolle milieufunctie van bossen én van bomen buiten het bos, wordt momenteel door het beleid ondergewaardeerd, en dient beter gevaloriseerd te worden: kleine plekje groen in een verstedelijkte omgeving zorgen niet enkel voor rust – en ontspanningsmogelijkheden voor wie geen tuin heeft. Bossen en bomen zijn gezond (reductie van stress, zetten aan tot beweging, halen fijn stof en CO₂ uit de lucht, hebben een verkoelend effect) en goed voor een degelijke water- en bodemkwaliteit. Door hun nabijheid tot de bewoning

leveren park-, laan-, en tuinbomen een relatief belangrijke bijdrage tot een gezond leefmilieu. Er moet gestreefd worden naar een opname van deze milieuwwaarden in het beleid.

Ook de economisch bosfunctie mogen we niet uit het oog verliezen: economische houtteelt en korte omloophout moeten actief gepropageerd worden in het landbouwgebied, en (als tijdelijke bebossing) in andere harde bestemmingen (bijv. woon(uitbreidings)gebieden).

Wat zeggen de partijen? Iedere partij benadrukt het belang van een openbare ruimte van hoge kwaliteit. Elk wil dat Vlaanderen investeert in de realisatie van meer toegankelijk groen: groen in de stad, stadsbossen, speelbossen en toegankelijke natuur- en bosgebieden, plaatsen waar kinderen kunnen spelen in de open lucht en waar de jongeren zich kunnen ontspannen (CD&V, SP.a, NV-A). In de nabijheid van grote steden horen stadsbossen, ze helpen mee de sociale behoefte aan groene ruimte te beantwoorden (SP.a)! Voor VIA – Vlaanderen in Actie, het lange-termijn plan van de Vlaamse Regering – zal minstens de helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikken over een stadsbos of een project ter realisatie van een stadsbos opgestart hebben.

Het is bewezen dat de aanwezigheid van bomen en struiken ook de hoeveelheid fijn stof in de lucht verminderen (SP.a).

Landbouw biedt mogelijkheden met betrekking tot de opwekking van bio-energie (open VLD).

Bossen in de wereld

Wat zeggen de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en Natuurpunt? Het Vlaams Fonds Tropisch Bos moet behouden en uitgebreid worden om meer projecten die aan de kwaliteitscriteria voldoen te kunnen valoriseren.

De Vlaamse overheid moet op alle niveaus mee ijveren voor het opvoeren van de strijd tegen illegale houtkap.

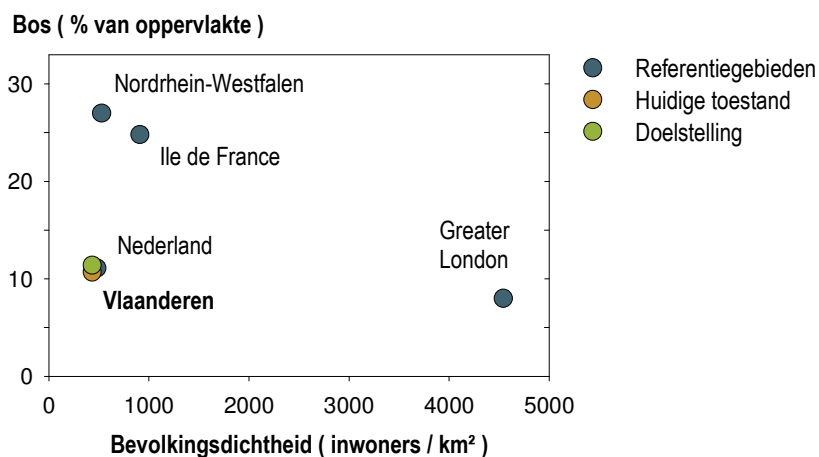
Vermeden ontbossing (*Avoided deforestation*) dient door de Vlaamse en Europese overheden ondersteund te worden als één van de speerpunten van het post-Kyoto klimaatbeleid.

Certificering van het duurzaam bosbeheer en de verdere verwerking, en de promotie en bekendmaking van goede certificeringsmechanismen bij de consument is een taak die de Vlaamse overheid volop op zich dient te nemen. Aanvaardbare certificeringsmechanismen voorzien in duurzaamheidscriteria op ecologisch, sociaal, juridisch en economisch vlak, en maken gebruik van degelijke en regelmatige Chain-of-Custody-audits, uitgevoerd door erkende derden.

Wat zeggen de partijen? Het voorstel van de Europese Commissie tegen illegale houtkap is een eerste stap die in de volgende legislatuur nauwgezet moet opvolgd worden (NV-A).

In het nieuwe post-2012 raamwerk moet plaats zijn voor wereldwijde beleidsmaatregelen in de bossector (CD&V). Veilingopbrengsten uit de emissiehandel kunnen aangewend worden voor maatregelen tegen ontbossing (NV-A).

De Vlaamse regering wil met het project 'Vlaanderen in Actie (VIA)' Vlaanderen tegen 2020 naar de top vijf van de Europese regio's leiden en dit in elk maatschappelijk domein. De **Vereniging voor Bos in Vlaanderen** wil nog eens benadrukken dat dit een groene, leefbare en bosrijke omgeving helemaal niet uitsluit. Kijken we naar andere economisch welvarende topregio's dan merken we dat Nordrhein-Westfalen en Parijs met een vergelijkbare bevolkingsdruk 2,5 keer meer bos heeft dan Vlaanderen terwijl Londen evenveel bos heeft maar wel 9 keer zo dicht bevolkt is!

Contact:

Bert De Somviele
 Directeur
 Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw
 e-mail: Bert.desomviele@vbv.be
 Tel.: 09/264.90.49
 GSM: 0474/27.40.94

Iris Lauwaert
 Beleidsmedewerker
 Natuurpunt vzw
 e-mail: iris.lauwaert@natuurpunt.be
 tel.: 015/29.72.62